

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E กษ0201.06/ว11777

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สตก. รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 49

วันที่ 2 ม.ค. 2556

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกป็นออกหรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ....

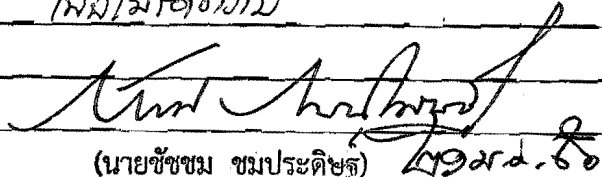
เรียน ผู้บริหารกรม	วันที่กำหนด
☐ เพื่อโปรดพิจารณา ☐ เพื่อโปรดดำเนินการ ☒ เพื่อโปรดทราบ	
	หมายเหตุ

วิลาสินี นาคสงาม

๐/๕ ๕
(นางสาวอรุณี พงษ์พรประเสริฐ)
ผบน. ปฏิบัติราชการแทน ผบน.

๐๒ ม.ค. ๒๕๕๖

- ทววม
- เรือน ผอ. ร้อย ผอน. ทต
พิณไม่ตตทววม

(นายชัยชม ชมประดิษฐ์) ๒๑ ม.ค. ๕๖
ผจน. รักษาราชการแทน ผส.บอ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร. ๐-๒๒๘๑-๘๕๗๐.....

ที่ กษ.๐๒๐๑.๐๖/ว.๑๑๗๗๗..... วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕.....

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก
ไปนอกหรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

เสนอ กรมชลประทาน

เพื่อโปรดทราบ

พันจ่าตรี

(เทวีญ ชนมาสารัตน์)

ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บันทึกข้อความ

ห้องปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๒๗/๑๑/๒๕๕๕
วันที่ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๐๙.๓๓

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร ๐ ๒๖๒๙ ๘๙๘๔

ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/๑๑๖๕๓ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกปอกหรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โปรดมีบัญชาให้พิจารณาและดำเนินการกรณี คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ รับทราบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ซึ่งได้พิจารณาร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกปอกหรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ. ... เห็นว่าการออกประกาศให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปกำหนดมาตรการและสินค้าได้เองโดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีๆ ไป ไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการนอกเหนืออำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้แจ้งกระทรวงพาณิชย์ และคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ ทราบและพิจารณาดำเนินการ ดังรายละเอียดตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๔๑๔๗ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งกรมในสังกัดทราบต่อไป

พันลำตรี (เทวัญ ธนมาลารัตน์) ผู้ส่วนราชการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ทราบ
- ดำเนินการตามเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่
วันที่ ๒๗/๑๑/๕๕
เวลา

(นายจวีต ชูจจร) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๐๖๗๗๐
วันที่ ๒๕๓๕
เวลา

บันทึกข้อความ

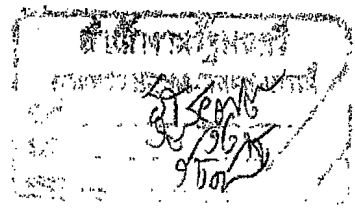
ส่วนราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานรัฐมนตรี โทร. ๐-๒๒๘๑-๘๕๑๐ ภายใน ๓๑๔
ที่ กษ ๐๑๑๐/ ๑๖๗๐๓ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕
เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกป่นอก
หรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

(นายศรีบุญ พูลลาภ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๒๑๒๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก
ไปนอกหรือการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๑๒๙๒
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

เลขานุการรัฐมนตรี
รับที่ ๖๕๔๗๑
วันที่ ๒๑/๑๒/๕๕
เวลา ๑๑.๔๑ น.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๒๑๒๓๓
ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่แจ้งว่าได้ส่งร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกนอก
และนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ไปเพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา
ตามคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) ต่อไปแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณา
ร่างประกาศดังกล่าวแล้วเห็นว่า การออกประกาศให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปกำหนดมาตรการ
และสินค้าได้เองโดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณี ๆ ไป ไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการนอกเหนือ
อำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ รับทราบความเห็นของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าว และแจ้งให้กระทรวงพาณิชย์ และคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมาย
และร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา

ปลัดกระทรวงมหาดไทยและปลัดกระทรวง
ช่วย รณภณ. ไปรองมีบัญชาให้ฝ่าย
พิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ สืบสิทธิ์กุล)

(นายอำนาจ พัวเวส)

เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ผู้อำนวยการสำนักนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ (พืชม้า)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (0/0.1998/2007/D/ส) www.cabinet.thaigov.go.th

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๙๐๑/๒๑๒๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก
ไปนอกหรือการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๒๙๑
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

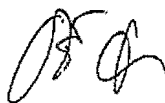
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกไปนอกหรือการ
นำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึงควมว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน
๒๕๕๕ ลงมติอนุมัติในหลักการร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกไปนอก
และนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งคณะกรรมการ
ตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้
ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖
ได้ตรวจพิจารณาร่างประกาศดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ตามร่างข้อ ๕ เดิมของร่างประกาศฯ ที่กำหนดให้
มาตรการส่งออกและนำเข้าในแต่ละสินค้าให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
กำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น เป็นการมอบอำนาจต่อซึ่งไม่อาจกระทำได้ เนื่องจาก
เป็นการกำหนดให้อำนาจเกินไปกว่าที่กฎหมายมอบให้อำนาจไว้ อันเป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย
สำคัญที่มีผลกระทบต่อการค้าในนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ จึงเห็นควรให้ส่งร่างประกาศดังกล่าว
ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการจัดทำและการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙
รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว
มีคำสั่งเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ คณะที่ ๖ เสนอ เพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้
ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างประกาศต่อไป ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาร่างประกาศฯ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว เห็นว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบธุรกิจซึ่งมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้รับความเสียหายในการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้น การออกประกาศตามมาตรา ๕ จึงต้องพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญด้วย เพื่อให้ประกาศมีผลเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และโดยที่มาตราดังกล่าวได้บัญญัติมาตรการที่จะดำเนินการไว้อย่างชัดเจน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจึงมีดุลพินิจเพียงกำหนดว่าจะใช้มาตรการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๕) กับสินค้าใดหรือใช้มาตรการตามมาตรา ๕ (๓) และ (๔) กับประเภท ชนิด ฯลฯ ของสินค้าใด ซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนเพื่อให้คณะรัฐมนตรีซึ่งจะต้องร่วมรับผิดชอบได้ทราบถึงผลกระทบก่อนที่จะอนุมัติให้รัฐมนตรีดำเนินการ ส่วนอำนาจทั่วไปตามมาตรา ๕ (๖) นั้น แม้จะบัญญัติให้อำนาจอย่างกว้างไว้ว่า “กำหนดมาตรการอื่นใด” แต่ก็ต้องเป็นเรื่องอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันกับที่บัญญัติมาก่อนหน้านั้น และเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าเท่านั้น ดังนั้น การที่รัฐมนตรีจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๖) กำหนดมาตรการอื่นใด จึงต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นมาตรการใดอย่างไร และใช้กับสินค้าใด เพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้ทราบถึงความหนักเบา ความร้ายแรงหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติ ด้วยเหตุนี้ การออกประกาศให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปกำหนดมาตรการและสินค้าได้เองโดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณี ๆ ไป จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการนอกเหนืออำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

ฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๕ ต่อ ๑๓๐๘ (นางสาวนิภาพรรณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

สำนักงานคู่มือ

๕/๕

(นางพัชณี สิริพิสุทธิ)

จัดการพิมพ์เผยแพร่

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการ
จัดระเบียบในการส่งออกไปนอกหรือการนำเข้าในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ส่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๒๙๑
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรี
ได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ลงมติอนุมัติหลักการร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกไปนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. และให้ส่ง
คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา
แล้วดำเนินการต่อไปได้

คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
คณะที่ ๒ ได้ตรวจพิจารณาร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติ
การส่งออกไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกฎหมายที่มีลักษณะ
จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการส่งออกไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า
จึงต้องตีความโดยเคร่งครัดเพื่อมิให้กระทบสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินไปกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้
นอกจากนั้น การที่ร่างข้อ ๔ กำหนดเรื่องการมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
ไปออกระเบียบเพื่อกำหนดมาตรการ รวมทั้งชนิดหรือประเภทของสินค้าได้ในภายหลังก็มีลักษณะ
เป็นการมอบอำนาจต่อ โดยที่แม่บท คือ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มิได้ให้อำนาจไว้ว่า
ให้กระทำได้ จึงเป็นกรณีที่ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับนี้ได้ให้อำนาจเกินไปกว่าที่
กฎหมายแม่บทได้บัญญัติไว้ อีกทั้งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติ
ที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ได้เคยให้ความเห็นในเรื่องทำนองเดียวกันไว้ว่า “การกำหนดให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ออกระเบียบนั้น เป็นการมอบอำนาจให้รัฐมนตรีซึ่งเป็น
ฝ่ายบริหารไปออกกฎหมายต่อไปอีกทอดหนึ่ง (sub - delegation) โดยอาศัยอำนาจตามประกาศ
อันเป็นกฎหมายระดับอนุบัญญัติ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่มีฐานอำนาจของกฎหมาย
ระดับพระราชบัญญัติมารองรับ...” คณะกรรมการฯ คณะที่ ๒ จึงได้ขอความเห็นจากคณะกรรมการฯ
คณะที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการฯ คณะที่ ๒ พิจารณาแล้ว มีความเห็น
ไปในแนวทางเดียวกับคณะกรรมการฯ คณะที่ ๒ ว่า ร่างข้อ ๔ ที่กำหนดว่า “มาตรการส่งออก
และนำเข้าในแต่ละสินค้าให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด
ตามความเหมาะสมของสถานการณ์” นั้น เป็นการมอบอำนาจต่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
ไปกำหนดตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งไม่อาจกระทำได้เนื่องจากเป็นการกำหนดให้อำนาจ
ที่เกินไปกว่าที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ แต่โดยที่ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงคณะกรรมการฯ
คณะที่ ๒ ว่าหลักเกณฑ์ตามร่างประกาศดังกล่าวเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการ ดังนั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ในทางบริหาร คณะกรรมการฯ คณะที่ ๒ จึงได้ตรวจพิจารณาและแก้ไขข้อร่างประกาศฯ จาก “ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.” เป็น “ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกนอกหรือการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.” และแก้ไขในสาระสำคัญของร่างจาก “ข้อ ๔ มาตรการส่งออกและนำเข้าในแต่ละสินค้าให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์” เป็น “ข้อ ๕ สินค้าใดตามข้อ ๓ จะใช้มาตรการใดตามข้อ ๔ และเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์”

แต่โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า คณะกรรมการฯ คณะที่ ๒ จึงแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบเพื่อนำเสนอรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลกระทรวงพาณิชย์ มีคำสั่งให้ส่งร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาตามข้อ ๑๒^๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดทำและการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ ต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกนอกหรือการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ. โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) มาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ

ข้อ ๑๒ ในการตรวจพิจารณา หาก คกอ. เห็นว่าร่างอนุบัญญัติใดมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญสมควรได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ให้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอรองนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐที่เสนอเรื่องพิจารณามีคำสั่งให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาก็ได้

มาตรา ๕ ในกรณีที่เป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๒) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๓) กำหนดประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาตร ขนาด น้ำหนัก ราคา ชื่อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ถิ่นกำเนิด สำหรับสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า ตลอดจนกำหนดประเทศที่ส่งไปหรือประเทศที่ส่งมาซึ่งสินค้านั้น

(มีต่อหน้าถัดไป)

ซึ่งมาตรา ๔๓^๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ระบุเหตุในการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้น การที่กระทรวงพาณิชย์จะออกประกาศโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า เพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ จึงต้องพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญด้วย เพื่อมิให้ประกาศมีผลเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

(๒) การที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า กำหนดให้การออกประกาศกำหนดมาตรการต่าง ๆ ตามมาตรา ๕ (๑) ถึง (๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติก่อนที่จะประกาศในราชกิจจานุเบกษา คณะรัฐมนตรีจึงมีส่วนที่จะต้องร่วมรับผิดชอบในผลของการบังคับใช้ประกาศแต่ละฉบับที่ออกตามมาตรา ๕ ด้วย ดังนั้น บทบัญญัติแห่งมาตรา ๕ จึงบัญญัติมาตรการที่จะดำเนินการไว้อย่างชัดเจน วัตถุประสงค์ของรัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีแต่เพียงการกำหนดว่าจะใช้กับสินค้าใด ในกรณีที่จะใช้มาตรการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๕) และกำหนดประเภท ชนิด ฯลฯ ของสินค้าใด ในกรณีที่จะใช้มาตรการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ (๓) และ (๔) ซึ่งในการกำหนดดังกล่าวจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าสินค้าใดจะใช้มาตรการใด เพื่อให้คณะรัฐมนตรีซึ่งจะต้องร่วมรับผิดชอบได้ทราบถึงผลกระทบก่อนที่จะอนุมัติให้รัฐมนตรีดำเนินการสำหรับอำนาจทั่วไปตามมาตรา ๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า นั้น แม้จะบัญญัติให้อำนาจอย่างกว้างไว้ว่า “กำหนดมาตรการอื่นใด” แต่ก็จำกัดกรอบไว้เพียงเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าเท่านั้น นอกจากนั้น คำว่า “อื่นใด” ในที่นี้ ก็ได้หมายความว่า เป็นเรื่องใด ๆ ก็ได้ หากแต่ต้องเป็นเรื่องอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันกับที่บัญญัติมาก่อนหน้านั้น” ดังนั้น การที่รัฐมนตรีจะอาศัยอำนาจ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๒)

(๔) กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๕) กำหนดให้สินค้าใดที่ส่งออกหรือนำเข้าเป็นสินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ

(๖) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้

การแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตรา นี้ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชนหรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดขวางไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

เป็นการตีความกฎหมายตามหลัก “ejusdem generis” หรือ “of the same kind or class” ที่จะตีความคำหรือข้อความที่ไม่ชัดเจนหรือมีความหมายกว้าง ๆ โดยพิจารณาจากบริบทแวดล้อมใกล้เคียง

(มีต่อหน้าถัดไป)

ตามมาตรา ๕ (๖)^๕ กำหนดมาตรการอื่นใด จึงจำเป็นต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นมาตรการใด อย่างไร และใช้กับสินค้าใด เพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีโอกาสได้ทราบถึงความหนักเบา ความร้ายแรง หรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติ ด้วยเหตุนี้ การออกประกาศให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่จะไปกำหนดมาตรการและสินค้าได้เองโดยไม่ต้องได้รับอนุมัติ จากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณี ๆ ไป จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการนอกเหนืออำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป้อนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๕๕

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๔)

และกำหนดให้คำหรือข้อความที่ไม่ชัดเจนนั้น มีความหมายไปในประเภท ลักษณะ หรือสภาพทำนองเดียวกัน กับบริบทแวดล้อม เช่น ติความถ้อยคำที่ไม่ชัดเจนอย่างคำว่า “อย่างอื่น” หรือ “อื่นใด” ในทำนองเดียวกับกลุ่มคำ หรือข้อความที่มีมาก่อน จึงเป็นการตีความกฎหมายโดยพิจารณาจากโครงสร้างของรูปประโยค หรือ “the Canons of Construction”

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 วันที่ ๓๓๐๖
 วันที่ ๑๖ ก.ค. ๒๕๕๕
 เวลา.....

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองกลาง โทร ๐-๒๖๒๕-๕๕๕๔

ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/ ๓/๑๓/๕ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก
 ไปนอกหรือการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางประเภท พ.ศ.....

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โปรดมีบัญชาให้พิจารณาดำเนินการ กรณี
 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอ
 คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ ได้ตรวจพิจารณาร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดมาตรการส่งออกนอก
 และนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. แล้ว มีการแก้ไขข้อร่างประกาศฯ และได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
 ตามร่างข้อ ๔ เดิมของประกาศฯ ที่กำหนดให้มาตรการส่งออกและนำเข้าในแต่ละสินค้าให้เป็นไปตามระเบียบที่
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์นั้น เป็นการมอบอำนาจต่อให้
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปกำหนดตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ซึ่งไม่อาจทำได้เนื่องจากเป็น
 การกำหนดให้อำนาจที่เกินไปกว่าที่กฎหมายมอบให้อำนาจเอาไว้ และปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็น
 ที่มีผลกระทบต่อกรดำเนินการดำเนินนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ จึงเห็นควรให้ส่งร่างประกาศดังกล่าวให้
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณาตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการ
 จัดทำและการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งรอง
 นายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) ส่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่ง
 เห็นชอบตามที่คณะกรรมการตรวจสอบร่างฯ เสนอ ทั้งนี้ ได้ส่งร่างประกาศไปเพื่อสำนักงานคณะกรรมการ
 กฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณาแล้ว ดังรายละเอียดตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๑๒๙๒ ลงวันที่
 ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งกรมในสังกัดทราบต่อไป

(นางสาวพรรณทิพย์ สันติการณ)
 ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-ทราบ
 -ดำเนินการตามเสนอ

(นางสาวสุภัทรา ธนเสวีวัฒน์)
 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์